

Juht tänab

Tänu õpetaja **Ellen Kasele** koolile kingitud haruldase raamatu "Kodutütarde Saaremaa Ringkond pildis ja sõnas" eest.

Urve Aedma,
kooliraamatukogu juhataja

Suur tänu **Merle Reikayale**, **Urve Aedmale**, kõigile vahvatele **lugejatele** ja nende **õpetajatele** meeleoluka ettelugemispäeva korraldamise ja läbiviimise eest!

Marit Tarkin, eesti keele osakonna juhataja

Teated

Doonoriks registreerimine!

Kolmapäeval, 11.12 kell 10.45, 11.45 ja 12.45 saavad aula ees soovijad, kes tahavad doonoriks olla, registreerida neljapäevaseks vereloovutamiseks.

Doonoriks saab olla 18-aastane terve inimene!

Sirje Metsküll,
terviseõpetaja

Õpilasesindus tegutseb

Päevakord (21.10):

1. ÕE laagri kuupäeva paikapanek.
2. Kandidaatide ettevalmistus.
3. Valimissüsteemi kinnitamine.

Otsused:

1. ÕE laagri toimub 6. novembril.
2. Häälendamistulemus avalikustatakse reedel kell 14.00.

Mari-Liis Sepp, ÕE liige
õ-luse propageerija

Sünnipäevad

Töötajad

Merit Karise

06.11

Lk. 3 15. kirjanduspäevad on pühendatud saarlaseks olemisele

Lk. 4 Projektõppe raames avastasid õpilased Austraaliat

Lk. 6 Tanel Sepp rääkis Afganistanist ja avas sealset elu-olu

Üllatusvõit jalgpallis - palju õnne!

Foto: Johannes Kaju

2009. aasta 4.-6. klasside jalkaturniir läheb päris mitme uuenduse ja üllatusega ajalukku. Esimest korda otsustati lülitada 5.-6. klasside turniiri neljandikud, kes meeskonnana saanuks uusi kogemusi ja ka turniir oleks ühe meeskonna võrra suurem. Kahtlused, kas selline ettevõtmine õnnestub, olid ka suured, sest kahe erineva klassi poisse omavahel koostööle saada on ka kahtlane ettevõtmine, kuna ühist kehalise kasvatus tundi ju pole. Aga üllatus oli korraldajapoolselt positiivne, kui meeskond juba algusest peale näitas turniiri parimat meeskonnavaimu. Pii-sav respekt vanemate poiste vastu ei uinutanud ega tekitanud üleolekutunnet, kuigi võinuks.

Turniiri kulg tõi samuti kaasa üllatusi. Esmakordselt 7 aasta jooksul, ja just nii vana on see turniir, anti sisse protest vastasmeeskonna ebasportliku käitumise eest. 6A ja B omavahelises mängus kogus A-klass juba rekordarvu -5 kollast kaarti, vastasmeeskonda otsustati korralikult mõnitada ka peale mängu. Suur rumalus sai karistatud ka vastava suurusega ehk mängu võit muutus hoopis kaotuseks.

Ja viimased otsustavad mängud panid alles kohad paika. Neljandale klassile piisanuks turniirivõiduks ka viigist ja selle nad suutsid ka 6A vastu välja mängida, kes pidi seekord kollaste kaartidega väljajäänud mängijateta läbi ajama. Võitjad **Märten Opp**, **Karl-Jakob**

Toplaan, **Saimon Moondu**, **Kristen Mäeots**, **Kaspar Kaasik**, **Hendrik Lillemets**, **Sven-Mihkel Lember**, **Sten Vahter**, **Karl Romet Uljas**, **Morten Raamat** ja **Georg Mäeots**.

Meeldiv üllatus tuli veel turniiri viimasest mängust, kus turniiri nõrgim meeskond 5A end kokku võttis ja südi vastupanu 6B vastu ilmutas ning sai tasuks ka 2:1 võidu.

Turniiril löödi kokku 48 väravat ning anti 10 kollast kaarti, millest 7 koguni 6A klassi mängijatele.

Turniiri parimate mängijate - 4 klasside koondise ja parima väravaküti ning väravahi autasustamine toimub veerandi lõpuaktusel.

Johannes Kaju,
treener

Lühidalt

Õpetajate seminar

Novembris-detsembris toimuvad KG õpetajate seminari raames järgmised sisekoolitused: LeMill keskkond (õppematerjalide konkurs õpetajale); küsimustiku koostamine GoogleDocs'is; uus kodulehekülge - selle põhimõtted, info lisamine; eTwinning - tutvustus, projektide ettevalmistamine; slaidiesitluse koostamine; eesti keele reeglmuudatused, ametlikud dokumendid; GoogleDocs-ühisloome, dokumentide jagamine. Õpetajad, olge tere tulnud end täiendama. Info täpsete aegade ja registreerimise kohta ilmub ops-listi.

Madli- Maria Naulainen,
koordinaator

Afganistani sõpruskoolide projekt

Sõpruskooli projekti raames on toimunud õpilastega seni esimene koosviibimine, nüüd aga tahaks juba lähemalt erinevatesse tegevustesse süüvida. Siit ka üleskutse - kui on veel huvilisi, kes projektiga tegelema tahaksid hakata, palun andke endast märku. Loomes kirja-listi osaleda soovivatele õpilastele ning selle kaudu saame edastada infot ning kokkusaamisi. Seega, huvilistel palun saata oma osalemissoovi puhul kiri aadressile madlimaria@oesel.edu.ee, et saaksin teid lisada loodavasse kirja-listi.

Madli-Maria Naulainen,
projektijuht

Ettelugemispäevast

20. oktoobril toimus KGs 15. korda ettelugemispäev.

Igal aastal oleme püüdnud leida meie koolis erinevaid ettelugemistegevusi. Sel aastal lugesid I kooliastme õpilased teise ja kolmanda tunni ajal ette IV kooliastme õpilastele. Kuna ka kirjanduspäevad novembri keskel toimuvad 15. korda, siis otsustasime siduda ettelugemise teema saarlusega ja kes oleks veel kuulsam saarlane kui Suur Tõll;) Suur tänu I kooliastme klassijuhatajatele, kes tublid lugejad ette valmistasid ja gümnaasistide näod rõõmsale naerule ajasid. Eriline aitäh Urve Aedmale, ettelugemispäeva hinge hoidjale, ja Grete Pihlile.

Merle Rekaya,
ettelugemispäeva korraldaja

*Suure tüki sooja leiba!
Oh küll maitstes magus see!
Soe leib ja soe süda
perenaine tasane.*

Juhan Liiv

26. oktoobril leidis aset kahe suure kooli ühiskoolitus. Pärastlõuna kujunes eesti keele ja käsitööõpetajatele väga põnevaks. Reet Igav, SÜG-i emakeeleõpetaja, jagas enda teadmisi leivateost. Ühiselt pandi leib ahju küpsema, räägiti juuretise väest ja põnevatest nüanssidest leivateo juures. Taustaks loeti eesti luulet ja meenutati erinevaid rahvauskumusi seoses leivaga. Sooja leiba süües tekkis mitmeid huvitavaid mõtteid, kuidas kasvõi leivategu, kirjandust ja käsitöötundi siduda. Suur tänu Reedale ja Miale koolituse korraldamise eest! Marit Tarkin, eesti keele osakonna juhataja

Selleks aastaks on need läbi...

... ehk õpilasesinduse valimised on tehtud. Kunagine üleskutse pealkirjaga „Padjaklubi soovib uusi patju...“ sai piisavalt palju vastukaja, et kuuel julgel kaasõpilasel oli soov pürgida õpilasesinduse liikmeks. Kahjuks oli võimalik saada siia imetoredasse organisatsiooni ainult neljal õpilasel.

Kandidaadid pidid sooritama kaks katset. Esiteks oli valimisvideo valmistamine, mille tulemust oli võimalik enne valimisi näha KG koduleheküljel. Teiseks oli külastus ÕE koosolekule, kus nad pidid lahendama suhteliselt igapäevase probleemi õpilasesinduse jaoks. Samuti arendasid nad oma kunstiannet, kaunistades kaks valimiskasti. Kui on vaja kunstilembelisi inimesi, siis pöörduge ÕE poole. Valimiseelsete ülesannetega said kandidaadid mul-

jetavaldavalt suurepäraselt hakkama.

Ja nii need kaks otsustavat päeva jõudsidki kätte... Valimised - kaks päeva enne vaheajale minekut. Kes vähegi, silmad lahti, hallil väljakul jalutasid, said oma hääle ühele kuuest kandidaadist anda. Seekord läks nii, et ÕE-sse said Linda Lapp, Roland Valgelin, Mariliis Sepp (mitte Mari-Liis Sepp...) ja Tauno Mihklepp. Need, kellel ei õnnestunud piisavalt palju hääli koguda, saavad esimesel võimalusel, kui keegi peaks mingil juhul meie ridadest lahkuma, ÕE liikmeks. Nii et... pole hullu, sisse saavad kõik, kes on selle jaoks midagi teinud.

Aga nagu eestlastele tavaks saanud, ei lähe valimised alati just kõige ladusamalt. Ei... ärge kartke midagi trastilist ei juhtunud, aga meie valimiskastides-

se sattusid mõned kehtetud valimisedelid. Nimelt kaks häält sai Risto Ruul, ühe hääle kogus Marek Hindrekson ja Edgar Savisaar ning üks inimene ei suutnud otsustada mitte kellegi kasuks. Märgin ära, et ükski eelpool nimetatud isik Kuressaare Gümnaasiumi Õpilasesinduse valimistel ei osalenud. Nende poolt polnud võimalik hääletada. Järgmisel korral püüdke rohkem vaadata, kes üldse kandidaadid on. Valimisaktiivsus, võrreldes eelmis(t)e aasta(te)ga, on väga kõrge. Aitäh kõigile, kes võtsid aega valimas käia, sest kes siis veel kui mitte teie, kallid kaasõpilased, peate valima just endale koolis esindajad.

Te veel kuulete KG Õpilasesindusest...

Mari-Liis Sepp,
juba ammu ÕE liige,
nüüd Õ(e)luse propageerija

Saarluse saladus selgub 15. kirjanduspäevade teatriõhtutel juba novembri keskel!

KG 15. kirjanduspäevad avavad saarlaseks olemise saladust, mahtudes ühis-teema „Saarlaseks olemine on saatus“ alla.

Teatriõhtutele registreerimine on lõppenud, esinemisjärjekorrad välja loositud. Kirjandusviktoriini registreerimise tähtaeg on 10. novembril. Kuna meil on juubeliüritus, siis on sel aastal ka üllatusi. Kirjandusviktoriinil osalevad külalisvõistkonnad ja kirjanduspäevad lõpevad teatrigalaga 26. novembril, kus astuvad üles meie põhikooli ja gümnaasiumi teatriõhtute võitjad. Teatrigala on avatud üritus kõigile meie lapsevanematele, linnarahvale ja huvilistele.

KG 15. kirjanduspäevade kava:

1. Põhikooli teatriõhtu „Sitke kui kadakas“ 12.11 kell 17.00 kooli aulas

5b „Soolavaresed“ A. Lindgreni „Väike Pootsman, Tjorven ja Mooses“ ainetel

6a A. Lindgreni „Väike Pootsman, Tjorven ja Mooses“ ainetel

6b „Oda läts, oda läts“ „Suur Tõll“ ainetel

7a A. Lindgren „Väike Pootsman, Tjorven ja Mooses“ ainetel

7b „Külapood“ J. Tuuliku „Külatraagik“ ainetel

8a „Külatraagik“ J. Tuuliku „Külatraagik“ ainetel

8b A. Lindgreni „Väike Pootsman, Tjorven ja Mooses“ ainetel

9a A. Mälgu „Õitsev meri“ ainetel

9b A. Mälgu „Õitsev meri“ ainetel

NB ! Kõik täpsustused esitage 5. novembriks!

2. Ülekoolliline kirjandusviktoriin 17.11 kell 15.00 kooli aulas

3. Suur Teatriõhtu 19.11 kell 17.00 kooli aulas

Hr. Intelligents koos sõpradega 2008. aasta teatriõhtul. Foto: Gert Lutter

12. C „Pimedad“ Maurice Maeterlinck'i samanimelise näidendi ainetel. Ühislooming.

12. E „Merd ei olnud, merd ei ole ja merd ei tule ka!“ Lavastaja - pime juhus. Autor Ivar Pieterskihh.

10.B „Vares“ , Jüri Tuulik „Vares“ ainetel. Lavastaja Tauno Mihklepp.

12. A „Ära näe vaeva, vaev Sind ka ei näe!“ näitemäng Suure Tõllu ainetel. Lavastaja Maria Pihl.

11. D „Suvitajad“ J. Smuuli ainetel. Lavastaja: Cäroly Saksakulm.

12. B „Vanapoiss tahab Saaremaale põrgut ehitada“, P. Süda „Suur-Tõll, Saaremaa vägimees“ ainetel. Lavastajad: Kirsti Vallaste, Triinu Kirsch, Meelis Linde, Triin Pere.

12. D „Sakslane, venelane, saarlane“ Saarel levinud folkloori alusel. Lavastaja Risto Ruul.

10. A „Mere pidu“ , valminud Albert Uustulndi laulu "Mere pidu" ainetel. Lavastaja: Laura Saks

10.C "Kahel pool vett" August Mälgu novellide põhjal. Autorid/lavastajad:

Ann Tarkin, Kersti Sepp, Kristi Koert.

11.B „Lehmavedu Abruka moodi e. Masuaja kõrvalmõjud“ Näidendi „Pulmad Abruka moodi“ ainetel Lavastaja Anni Mikko.

11.A „On üks koht ..“ Ernest Hemingway "Vanamees ja meri" ainetel. Lavastaja: Henri Kaus.

11.C "Vaid kõrgelt lendame" , Jaan Tätte „Näidendid 2. osa“ ainetel. Lavastaja (d) Elina Kadaja koos asendamatu abiväega.

4. 26.11 Teatrigala „Saarlaseks olemine on saatus“ (avatud üritus, sissepääs piletiga)

Näitleja NB!

*Lavakõne peab olema selge ja ladus, intonatsioon rollile vastav.

*Püüa olla publiku poole näoga, sest laval toimunu on mõeldud talle.

*Ole laval arusaadav, roll ei koosne ainult tekstist, vaid ka miimikast, liikumisest, grupitööst. Samas ära üle pinguta, jää loomulikuks.

*Ära mõtle pingsalt tekstile, ole vaba ja kuula enda

lavapartnereid, mõne ununenud fraasi saad nii hõlpsalt asendada, ilma et mõte muutuks.

*Vajadusel ruttu appi kaaslasemale ja too ta keerulisest olukorrast välja, näiteks sobilikult tekstilõiguga, mis just temal on ununenud.

*Jälgi lavalist liikumist, püüa etendus läbi mängida ilma tekstita ainult liikudes, nii näed, kas Sinu tegelaskuju avaneb piisavalt.

*Ole osa tervikust ja anna endast parim!

Suure Teatriõhtu NB!

1. Kavalehed 15 eksemplari tooge palun 5. novembriks eesti keele osakonna ruumi 302. Kavalehel peavad olema kõigi osatäitjate nimed ja nende rollinimed, et zürri saaks tõese info.

2. Lavastajate kokkusaamine klassis 305 esmaspäeval, 9. 11 kell 15.30!

Kogu info üleval ka kooli kodulehel, stendidel, jooksev info ajalehes!

Toredat ettevalmistusperioodi, kohtume peagi!

Marit Tarkin, eesti keele osakonna juhataja

Ajalooõpetajate õppepäev

Laupäeval, 2. novembril käisid Saaremaa ajalooõpetajad õppepäeval Orissaares ning Muhus.

Reis algas Orissaares Illiku laiul, kus selle tarbeks ehitatud paadikuuris saime näha Maasilinna laevavrakki, mis enne Salme laeva leidmist oli Eesti vanim teadaolev laev. Alus on tõenäoliselt ehitatud 1550. aastate paiku ja oli kasutusel ennekõike transpordilaevana, kuigi seda võidi kasutada ka inimeste transpordiks. See on ainus tänapäevani säilinud keskaegne laevaehtuskunsti näidis.

Edasi külastasime Maasilinna, mis on teatavasti kerkinud Jüriöö ülestõusu sündmuste lõpul. Nimelt pidid linnuse ehitama saarlased karistusena selle eest, et nad olid hävitanud senise tugi-punkti - Põide ordulinnuse. Noor Orissaare gümnaasiumi giid jutustas elavalt sellest, kuidas Maasilinna saatus on olnud väga kirju ning kuidas erinevatel etappidel on linnust lammutatud ning taas üles ehitatud.

Orissaare piiril asub ka suure ekspositiooniga mitteametlik militaarmuuseum. Mitteametlik just seetõttu, et kolmel entusiasmil, kes on oma tegevuse efektiivsena kogumise ja säilitamise nimel ühendanud, ei ole siiani õnnestunud erinevate takerduste tõttu asjale ametlikku kulgu anda, ikka alati on mingi detail, mille tõttu projektiavaldused tagasi lükatakse. Militaarmuuseumis on aga suurel hulgal erinevat lastetehnikat, relvasid, sõdurivarustust, temaatilist kirjandust ja palju muud. Asjahuvilistel maksab see koht kindlasti üles otsida ning leppida aeg külastuseks kokku.

Muhus külastasime Koguva küla. Koosolekul puudutati Eesti Ajalooõpetajate Seltsi tegevust, olümpiaadikorraldust, uut ajaloo programmi, mis muudab üsna paljuski senist ajalooõpetamise süsteemi.

Ajalooõpetajate nimel

Madli-Maria Naulainen,
ajaloo osakonna juhataja

Projektõppe raames õpetasid gümnasistid fakte Austraaliast

Põnev tund Austraaliast tekitas õpilastes huvi ja elevust. Foto: erakogu.

19. ja 20. oktoobril toimus projektõppe raames 2.D ja 2.C klassile Austraalia-teemaline tund.

Idee just Austraaliast rääkida, tekkis seoses asjaoluga, et Kristiina vanemad käisid paar aastat tagasi Austraalias ja tõid tolle maaga seotud esemeid ja fotosid. Mõlemal päeval toimus see klassijuhataja-tunni ajal. Sisustasime tunni piltide, esemete, muusika ja mänguga.

Juba meie saabudes olid lapsed väga huvitatud. Projektorit nähes küsiti kohe, et kas me hakkame filmi näitama. Vastasime siis, et filmi mitte, küll aga pilte. Piltide näitamise ajal küsisime lastelt ka huvitavaid küsimusi, mille auhinnaks olid Austraalia loomade piltidega järjehoidjad. Näiteks näitasime Sidney ooperiteat-

rit ja küsisime, mis see on. Täpset vastust ei osanud keegi anda, kuid lugesime „maja, kus lauldakse“ õige-geks. Mõned huvitavamad vastused, mis saime olid: puudel puhkavaid nahkhiired-pirnid ning termiitide pesad-hauakivid.

Piltidest meeldisid lastele kõige rohkem loomad (sealhulgas ka kalad) ja öine Sidney.

Austraaliaga seotud esemetest said laste lemmikuteks digeridoo (aboriigeenide rahvuspill), kängurunahk ja aagatopis (Austraaliasse sisse toodud kahepaikne, kes nüüdseks on muutunud kahjuriks). Pärast pilte lasime lastel kuulata aborigeenide muusikat, milles juhtiv roll oli eelkõige digeridool. 2B klassis hakkas üks poiss lausa muusika järgi tantsi-

ma.

Tunni lõpetasime aborigeenide mänguga. Mängu nimi oli „Ketta tabamine odaga.“ Nagu nimigi ütleb, seisnes mäng suure keerleva puuketta tabamises odaga, kuna meil polnud ei puuketast ega odasid, piirdusime spinnerite ja pehmete pallidega. Laste jaoks osutus kõige huvitavamaks spinnerite käimapanemine, mille jaoks seisti lausa järjekorras.

Lõppkokkuvõttes meeldis meie sisustatud tund lastele väga ning huvi tunni hiljemgi.

Lisaks tublidele õpilastele, tahaksime tänada ka 2B ja 2C klassijuhatajaid Ülle Jasminit ja Raina Tiido-veed ning Gert Lutterit, kes meile projektori laenas.

Kristiina ja Reelika,
11D klass

Kanadast Eestisse

20. oktoobril käis meie keelegrupile jutustamas Alar Allas, kes on pärit Kanadast, kuid juba kaheksandat aastat elab perega Eestis Saaremaal. Ta tegeleb video alal, marketingi ja reklaamiga.

Alari vanemad on pärit Eestist. 40. aastatel sattusid nad Rootsi ning sealt edasi juba Torontosse.

Kanadas räägitakse USA ja Briti inglise keele vahepealset keelt, seega oli kerge aru saada, mida ta rääkis. Ta kõneles palju Kanada ajaloost, märkides ära selle, et ameeriklased ei tea Kanadast midagi, kuid kanadalased teavad Ameerikast üpris

palju. Huvitav fakt oli see, et sõjas Kanada ja Ameerika vahel 19. sajandi algul põletasid kanadalased maha Valge Maja (mis hiljem muidugi taastati).

Algselt oli Kanadas 15 000 eestlast, kes moodustasid ringkondi, kus tegeleti eestlastele omaste tegevustega. Ringkonnad olid väga ühtehoidvad.

60. aastatel, kui Alar Allas kooli läks, oli õpilaste seas ka üks mustanahaline ja jaapanlane, teised aga olid ühest rassist. 70. aastatel aga moodustasid teiste rasside esindajad kolmandiku õpilastest. Palju immigrante saabus esialgu Indiast

ja Hiinast. Koolis oli teiseks keeleks prantsuse keel, mida hakati õpetama juba kolmandast klassist. Nüüdseks on üle poole sama kooli õpilastest erinevatest rassidest.

Kanadas on populaarsemateks spordialadeks korvpall, jäähoki ning pesapall. Seal on pärit ka palju kuulsaid inimesi, nende hulgas Jim Carrey, Mike Myers, Keanu Reeves, Michael Buble, Avril Lavigne, Brian Adams, Celine Dion jpt. Samuti telefoni leiutaja Alexander Graham Bell.

**Maris Magus,
10. C klass**

AB-kooli koolieelikute perepäev

Oktoobri keskpaik. Kaunis päikeseline sügishommik, esimene kerge öökülm, mis on muutnud maa hallikasvalgeks. Uus algus looduse rindkäigus. Nii ka jällegi uus algus meie kooli koolieelikutele ja nende vanematele. Algab AB-kooli kaheteistkümnnes hooaeg, mille avas koolieelikute perepäev Kuressaare Gümnaasiumis.

Kes vuras hommikul kooli poole autoga, kes jalgrattaga või nautides kaunist sügisilma jalutasid koos perega kohale. Oli neidki, kes tulid jooksujalu, sest ei tahtnud hilineda. Tähtis, et pered olid otsustanud koos tulla ja päeva esimese poole veeta koos Kuressaare Gümnaasiumi klassiõpetajatega.

Päeva ette valmistanud klassiõpetajad olid aegsasti kohale tulnud, et teha viimaseid ettevalmistusi töötubades. Koridori mööda liikudes kostis mõnest ruumist pillihelinat, kuskil käärklõbinat või matsus pall-tehti viimaseid ettevalmistusi.

Kooli peauksest sisenesid ridamisi särasilmsete tüdrukud koos vanematega, kellel kõigil väike ärevus hinges. Pered kogunesid kooliaulas, kus kohe

uksel jagati nad rühmadesse ja saadi rinda lustakad eraldusmärgid töötubade tarvis.

Täpselt täistunnil astusid publiku ette 6. klasside noored, klaveri taga Veiko Lehto, kes rõõmustasid saalisolijaid muusikalise Buratino aabitsalooga.

Tervitussõnad kohaletulnutele lausus kooli direktor härra Toomas Takkis. Vanematele tutvustati AB-kooli toimumiskorda ja lastevanemate koolituse teemasid. Viimasena astus saalisolijate ette Sirje Mehik, kes tutvustas perepäeva töötubade töökorraldust. Edasi mindi töötubadesse, kus koos perega mängiti laulumänge, meisterdati, kuulati muinasjutu ja kellele see tuttav tuli, sai ka ise kaasa rääkida, mängiti huvitavaid sportmänge, joonistati ja lauldi kitarril saatel. Läbi ühistegevuse valmistati koos vanematega kaunis ühistöö, mis pandi kõigile vaatamiseks ka koridori näitusstendile. Pärast perega töötubades koosveedetud aega, sai soovija koolimajaga tutvuda. Kuna koolimaja on suur, siis väike tutvustus kulus igati ära. Päevale pani punkti võimalus perega vee-

ta tunnike ujulas.

Mis on sellise päeva eesmärk? Eelkõige tutvustada lastele-vanematele koolimaja, läbi rühmades toimuvate ühistegevuste õpetajaid. Päeva lõpus vesteldes vanematega, lausus üks ema: "Teadsin, et selline kool on linnaservas, kuid kunagi ei ole ma siin käinud. Tänu perepäevale sain koolimajaga tutvust teha ja mulje päeva lõpus on väga positiivne."

Suured tänud klassiõpetajate üksmeelsele perele, kes olid perepäeva ette valmistanud!

Natuke rohkem kui nädal hiljem alustaski AB-Kool taas oma uut hooaega. Tulevasi koolijütse aitavad koolielusisse sisse elada õpetajad Ülle Jasmin, Inga Engso ja Reet Välisson. Lapsed koos vanematega tulevad kooli kord kuus kolmapäeviti ja nii aprillini välja. Samal ajal, kui lapsed on tundides, jagab õpetussõnu oma lastega paremaks toimetulekuks kooli psühholoog Kaja Puck, kes on selle tarbeks kokku pannud koolitusprogrammi „Positiivne vanemus“.

**Maret Martinson,
KG Tugikeskuse juhataja**

Lühidalt

Lugemisaasta - lugemise aeg

Vaheajal 28.-29. oktoobri kogunesid kaunis Alu mõisas vabariigi maakondade ainekommisjonide juhid ja eesti emakeeleõpetajate seltsi juhatus, et seminari vormis valmistada ette lugemise aastat 2010. Kuna aastat koordineerib kultuuriministerium, siis tutvustas emakeeleõpetajatele aasta ideestikku Krista Ojasaar, kes on ühtlasi ka projekti koordinaatoriks. Lugemisaasta eesmärgiks on jõuda kõigi Eesti inimesteni ja teadvustada, et lugemine on nauding ning mõnu.

Emakeeleõpetajad arutasid läbi EESI juhatusel lugemisaasta ideed, osalesid ideede ümarlaual "Õnnestunud kirjandussündmusi", genereerisid uusi võimalusi ajatunnaku vormis, teadvustasid oma rolli kohaliku (valla, linna tasand) koostöö initsiaatorina. Lõpetuseks olid rühmatööde kokkuvõtet ja kokkulepped, kuidas ja millises vormis lugemisaastat ettevalmistav töö koolides toimuma hakkab.

**Merle Rekaya,
Saare maakonna eesti keele
ainekomisjoni juht**

Leiutamiskonkurss

Konkurssile laekus ligi 70 leiutist. Parimatest töödest hakkab igas koolilehes ilmuma väike tutvustus.

Pliiatsite pikendus

Pliiats kinnitatakse puust või plastmassist pulga otsa, mille pikkus on 10cm, läbimõõt on pliiatsiga sama (u. 8mm) ja mille otsas on pingutusklamber. Pliiats surutakse klambri otsast sisse 1 cm sügavusele ja pingutatakse külje pealt kruviga kinni. Pliiatsi vahetamine käib kiiresti ja lihtsalt.

Kui pliiats on kulumine umbes 5-6 cm pikkuseks, on seda väga ebamugav kasutada ja üldjuhul lendab see prügikasti. Et pliiatsit veel kasutada, tulekski appi võtta pikendus, mille abil on võimalik pliiatsit kasutada veel veerandi kuni kolmandiku võrra.

See aitaks säästa mingil määral õpilase koolitarvete eelarvet.

Jan-Martin Jäe

Viimasel koolinädalal külastas Kuressaare Gümnaasiumit EV asjur Afganistanis

Viimasel koolinädalal külastas meie kooli Eesti Vabariigi asjur Afganistanis – Tanel Sepp.

Tanel Sepp on ise Saaremaalt pärit ning oma väikesel puhkusereisidel Eestisse katsub ta ka alati kodusaarele tulla. Sellega seoses oligi meil au teda ka oma külalisena näha. Tanel rääkis gümnaasiumi õpilastele oma tööst ja elust Afganistanis, illustreerides oma lugu erinevate piltidega. Kuna Afganistani päeva raames esinenud Tanel Rütman keskendus peamiselt militaarsetele poolele, avas Tanel Sepp ennekõike tsiviilelanikke puudutavat.

Alustuseks - kes või mis on „asjur“? Asjur on diplomaatilise korpuse esindaja välisiigis, kus suursaadikut pole veel ametisse nimetatud või ta viibib ajutiselt riigist eemal. Seega esindab ja juhib Tanel Sepp diplomaadina Afganistanis Eesti välisesindust. Läbi asjuri on võimalik Eestil saada koha pealt vahetut infot, ettepanekuid ning analüüsi, mille põhjal saab otsustada, kuidas Afganistani aregusse parimal moel panustada. Afganistan on Eesti arengukoostöö prioriteetne partnerriik. Tanel Sepp kirjutab oma tegemistest ka blogis: <http://blog.vm.ee>.

Tanel rääkis ning näitas pilte erinevatest Eesti poolt toetatud projektidest – nt antakse seal Eesti toetusel välja erinevaid raamatuid, et julgustada ja toetada suures osas kirjaoskamatu ühiskonna huvi lugemise ja

teadmiste vastu läbi raamatute. Peamiselt antakse välja erinevaid käsiraamatuid, eriti populaarne oli olnud ettevõtluse alustamise käsiraamat. Tanel viitas ka asjaolule, et selliste raamatute pikkus ei ületa kunagi sadat lehekülge, et inimesed ei loobuks poole pealt selle lugemisest raskuse tõttu, vaid nendele oleks jõukohane raamat ikkagi läbi lugeda. Üks Eesti sealseid toetuse prioriteete on ka tervishoiusüsteemi arendamine, nt rääkis Tanel Sepp uuest meditsiinilisest hapnikusüsteemist, mis soetati Helmandi provintsi keskhaiglale just Eesti rahadega, sealjuures näidati õpilastele ka pilti sellesama aparatuuri esimesest patsiendist-kasutajast, kelleks osutus vastsündinu imik.

Õpilased tundsid peale jutuajamist huvi selliste teemade kohta – kui kallis on Afganistanis bensinihüütel; kas Tanel Sepa arvates Osama bin Laden veel elab; miks on Afganistanis nii palju pommitemaatikat. Esimesele küsimusele vastas Tanel väga oskuslikult, et nende masin sõidab diisliga, bin Ladeni osas arvas ta, et ilmselt ta kuskil ikkagi veel elab ning pommitemaatika kohta rääkis ta erinevaid huvitavaid fakte. Tõsi, pommitemaatika ongi Afganistanis väga aktuaalne ja enamik vigastada või surma saanud sõdureid langebki just erinevate lõhkekehade ohvriks. Ta tõi näiteks hiljutise enesetaputerroristi rünnaku India saatkonna juures, mis muuhulgas purustas ka tema en-

Tanel Sepp gümnaasistidele esinemas

da hotellitoa aknad. Taleban on praegusel ajal osav tegema selliseid pomme, mida ei ole enam võimalik metallidetektoriga tuvastada. Ta tõi näiteid ka selle kohta, kuidas mõned arengutoetuse projektid on läbi kukkunud – nt jagati afgaanidele raadioid (see on nende jaoks peamine infovahendaja), aga see tuli lõpetada, sest raadiotest hakati valmistama pomme. Sarnane stsenaarium toimus olukorras, kus moonikasvatamise vähendamiseks hakati jagama talunikele vilja ja väetist, aga ka see programm tuli lõpetada, sest väetist hakati kasutama pommitemaatika valmistamiseks.

Elu Afganistanis Helmandi provintsis, kus tegut-

seb Tanel Sepp, on sealse julgeoleku olukorra tõttu üsna keeruline, liikumisel on piirid, peamiselt tuleb viibida hotelliruumis, liikumine toimub turvatud saatjaskonna toel. Küll aga tuleb Taneli arvates järjepidevalt avalikust teavitada sellest, mida ja miks seal tehakse. Nüüd on Tanel Sepp juba tagasi Kabulis, kuid tema toimetusi saame edaspidigi jälgida blogi ja Twitteri vahendusel – on ka need kasutusel just sellesama selgitustöö vahenditena.

Madli-Maria Naulainen,
Afganistani sõpruskoolide
projekti koordinaator

Meie KG

Kuressaare Gümnaasiumi nädalaleht

Peatoimetaja Marit Tarkin (Marit.Tarkin@oesel.edu.ee)
Toimetaja Kersti Kirs

Küljendaja/kujundaja Gert Lutter (gL@oesel.edu.ee)
Toimetaja Madli-Maria Naulainen

Korrektuur eesti keele osakond

Avaldamiseks mõeldud materjalid tuleb saata iga nädala reede õhtuks. Hiljem saabunud materjalid avaldatakse järgmise nädala lehes. Materjalid tuleb saata toimetaja või küljendaja e-posti aadressile.

Kuressaare Gümnaasium
kodulehekülg: <http://www.oesel.edu.ee>
e-post: kool@oesel.edu.ee